ที่ ขก ๐๐๑๖.๓/ ๑๖๒๒๓

ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น
ถนนศูนย์ราชการ ขก ๔๐๐๐๐

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การประชาสัมพันธ์พิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ นายอำเภอทุกอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดพิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์ งานเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า ประธานอนุกรรมการฝ่ายจัดพิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์ได้มีข้อสั่งการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการฝ่ายจัดพิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์เห็นชอบให้ทุกจังหวัด ดำเนินการประชาสัมพันธ์การจัดพิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงแหล่งน้ำที่จะใช้ในการประกอบพิธีพลีกรรมตักน้ำและพิธีเสกน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ของจังหวัด รวมทั้งเชิญชวนให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าร่วมแสดงความจงรักภักดีถวายเป็นพระราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ดังนั้น เพื่อให้การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์พิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์เป็นไปอย่างต่อเนื่องและสมพระเกียรติ จังหวัดจึงขอความร่วมมือส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชน ประชาสัมพันธ์พิธีดังกล่าวในสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน อาทิเช่น วารสาร บอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เคเบิ้ลทีวี เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบอย่างกว้างขวางและทั่วถึงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุกูล ตั้งคณานุกูลชัย)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

สำนักงานจังหวัด
ฝ่ายอำนวยการ
โทร ๐-๔๓๒๓-๖๘๘๒ มท. ๔๐๐๔๕

พิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์ งานเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ นับเป็นมหามงคลสมัยพิเศษยิ่ง รัฐบาลได้กำหนดจัดงานเฉลิมฉลองครั้งยิ่งใหญ่ให้สมพระเกียรติและถูกต้องตามราชประเพณี โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จัดงานเฉลิมฉลองให้สมพระเกียรติ เพื่อให้ประชาชนในทุกภาคส่วนได้แสดงความกตัญญูกตเวที น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และแสดงความจงรักภักดีถวายเป็นราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้ทรงสร้างคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างอเนกอนันต์ รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิธี ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งมี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการฝ่ายพิธี และกำหนดให้มีพิธีเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายเป็นน้ำสรงอภิเษกแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสอันเป็นมหามงคลดังกล่าว โดยได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดพิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์ ซึ่งมีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ดำเนินการจัดพิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์ เพื่อเข้าร่วมในพระราชพิธีเสด็จออกมหาสมาคมรับการถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ดังเช่นพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ และพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. พิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์สิทธิ์

พระราชพิธีเสด็จออกมหาสมาคมรับการถวายพระพรชัยมงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ในมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๖ รอบ และ ๘๐ พรรษา มีการถวายน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ เรียกว่า "น้ำสรงอภิเษก" หรือ "การรดน้ำ" ถือได้ว่าเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในรัชสมัย อภิเษก หมายถึง *การรดน้ำ เสมือนผู้น้อยรดน้ำอวยพรผู้ใหญ่ที่อายุ ๖๐ ปี เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสนองพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อชาติและประชาชนอย่างยิ่งใหญ่* ในการพระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกมหาสมาคม ณ พระที่นั่งชัยมังคลาภิเษก มณฑลพระราชพิธีท้องสนามหลวง ซึ่งประกอบพิธีพลีกรรมเสกทำ ดังเช่นน้ำสรงมุรธาภิเษกเมื่อครั้งพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๔๙๓

วิธีการถวายน้ำอภิเษก ผู้แทนประชาชนชาวไทย คือ นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภาและประธานศาลฎีกา รินหลั่งน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์จากพระเต้าปทุมนิมิต ทอง นาก เงิน เข้าถวายน้ำสรงอภิเษก ในโอกาสเสด็จออกมหาสมาคม เพื่อทรงรับคำถวายพระพรชัยมงคลของพสกนิกรทุกหมู่เหล่า หากแต่วิธีถวายน้ำสรงอภิเษกเปลี่ยนเป็นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายทั้งพระเต้าที่ประดิษฐานในมณฑป มิได้รินหลั่งถวายโดยตรง เช่นพระราชพิธีครั้งก่อน

๑.๑ แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์

น้ำที่นำมาเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์เพื่อถวายเป็นน้ำสรงอภิเษกทั้ง ๓ โอกาสที่กล่าวมาแล้ว ประกอบด้วยน้ำจากแหล่งน้ำสำคัญ ๓ ประเภท คือ

๑. แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ตามโบราณราชประเพณี

๒. แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

๓. แหล่งน้ำในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ประชาชนเคารพเลื่อมใสและแหล่งน้ำเส้นชีพสำคัญของจังหวัด

แหล่งน้ำเส้นชีพในที่นี้ หมายถึง แหล่งน้ำที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชนในแต่ละจังหวัดทั้ง ๗๗ จังหวัด เฉพาะน้ำศักดิ์สิทธิ์ของกรุงเทพมหานคร ใช้น้ำพระพุทธมนต์จากหอศาสตราคม ในพระบรมมหาราชวัง

๑.๒ พิธีพลีกรรมและเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์

น้ำศักดิ์สิทธิ์จากแต่ละแหล่ง จะต้องประกอบพิธีพลีกรรมตักน้ำศักดิ์สิทธิ์พร้อมกันทุกจังหวัด จากนั้นจึงประกอบพิธีเสกน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์รวมกัน ณ พระอารามที่สำคัญของจังหวัดเสร็จแล้ว บรรจุน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์จากทุกแหล่งน้ำนั้นรวมลงในโถน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ ๑ ใบ เชิญมามอบให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อประกอบรัฐพิธีเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์อีกครั้ง ที่พระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

ขั้นตอนการดำเนินงานในพระราชพิธีมหามงคลฯ พิธีพลีกรรมตักน้ำ

ฝ่ายโหรพราหมณ์ กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง จะคำนวณฤกษ์ตามคัมภีร์ฎีกาโหราศาสตร์นิยม ซึ่งปัจจุบันสำนักพระราชวัง ยังไม่ได้มีหนังสือแจ้งมา โดยกำหนดการดังกล่าวจะดำเนินการพร้อมกันทั่วประเทศ ซึ่งจะแยกเป็น

๑) พิธีเสกน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ในส่วนภูมิภาค

ในพิธีกรรมตักน้ำ ผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งกายนุ่งชุดขาวห่มขาว มีดอกไม้ธูปเทียนบูชาเทพยดาอารักษ์ ณ แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์กล่าวคำสักการบูชาแล้วตักน้ำบรรจุลงในภาชนะ ห่อด้วยผ้าขาว นำไปพักไว้ ณ วัดสำคัญของจังหวัด

จากนั้นรวมบรรจุน้ำศักดิ์สิทธิ์จากทุกแหล่งน้ำของจังหวัดลงในบาตรหรือขันสาคร ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานในพิธี พระสงฆ์ ๑๐ รูปเจริญพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ ตักน้ำพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์บรรจุลงในโถน้ำพระพุทธมนต์ ปิดฝาผนึก ห่อหุ้มด้วยผ้าขาว ประทับตรา แล้วเชิญมามอบให้กระทรวงมหาดไทย

๒) รัฐพิธีเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ในกรุงเทพมหานคร

กระทรวงมหาดไทยแห่เชิญน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่บรรจุในโถน้ำพระพุทธมนต์ ๗๗ ใบ จากกระทรวงมหาดไทยไปยังพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา ร่วมกันรินน้ำจาก ๗๗ เต้าลงในขันสาคร นายกรัฐมนตรีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยรับศีล พระครูพราหมณ์จุดธูปเทียนบูชาเทพเจ้า อ่านประกาศชุมนุมเทวดา พระสงฆ์ ๘๑ รูป มีสมเด็จพระสังฆราชเป็นประธานเจริญพระพุทธมนต์ เมื่อถึงบทพระคาถาเสกน้ำทำน้ำศักดิ์สิทธิ์ นายกรัฐมนตรีจุดเทียนที่ครอบพระกริ่งถวาย สมเด็จ

พระสังฆราชเสกทำน้ำพระพุทธมนต์จบแล้ว สมเด็จพระสังฆราชเสด็จไปทรงหลั่งน้ำพระพุทธมนต์จากครอบกริ่งลงในสาคร พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานประโคมฆ้องชัย บัณเฑาะว์ สังข์ แตร ดุริยางค์ พระครูพราหมณ์หลั่งน้ำเทพมนต์ของคณะพราหมณ์ลงในขันสาคร

นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา ใช้ถ้วยศิลาจารึกคาถา ตักน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์จากขันสาครบรรจุลงในพระเต้าปทุมนิมิต ทอง นาก เงิน เสร็จแล้ว พระสงฆ์หยุดเจริญพระชัยมงคลคาถา น้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ในพระเต้าปทุมนิมิตทั้ง ๓ องค์ นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา จะได้นำทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชพิธีเสด็จออกมหาสมาคมรับการถวายพระพรชัยมงคล ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

- สรุปความจาก บทความ "บทนำการเสกน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐" นางสายไหม จบกลศึก ที่ปรึกษาสำนักพระราชวัง เรียบเรียง
หนังสือน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ ในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ หน้า ๘-๑๑

ขั้นตอนการดำเนินงานในพระราชพิธีมหามงคลฯ พิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์

มท. แจ้งจังหวัดสำรวจแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ ที่ประชาชนเคารพเลื่อมใส / แหล่งน้ำสำคัญของจังหวัด / แหล่งน้ำที่เคยใช้ทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ ให้แล้วเสร็จ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา

↓

สำนักพระราชวัง แจ้งกำหนดวัน เวลา ขั้นตอนการดำเนินงาน ในการประกอบพิธีพลีกรรมตักน้ำ และเสกน้ำพระพุทธมนต์

↓

ประกอบพิธีเสกน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ พร้อมกันทุกจังหวัดทั่วประเทศ
ในส่วนภูมิภาค ณ แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ของจังหวัด
ในกรุงเทพมหานคร ณ หอศาสตราคม ในพระบรมมหาราชวัง

↓

ทุกจังหวัดนำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ ส่งให้กระทรวงมหาดไทยเก็บรักษา

↓

รัฐพิธีเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ กระทรวงมหาดไทยแห่เชิญน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ ที่บรรจุในโถน้ำพระพุทธมนต์ ๗๗ ใบ ไปยังวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร โดยนำน้ำศักดิ์สิทธิ์จากทุกจังหวัด มาประกอบพิธี

↓

แห่เชิญน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ไปยังพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา นำทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชพิธีเสด็จออกมหาสมาคมรับการถวายพระพรชัยมงคล ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ข้อความประชาสัมพันธ์ :

พิธีเสกและอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระชนมายุ ครบ ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ รัฐบาลกำหนดให้มีพิธีเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายเป็นน้ำสรงอภิเษกแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กระทรวงมหาดไทย ได้รับมอบภารกิจสำคัญ นำน้ำจากแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ของทุกจังหวัดมาประกอบพิธีเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อทูลเกล้าฯ ในการพระราชพิธีเสด็จออกมหาสมาคมรับการถวายพระพรชัยมงคล ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ขอเชิญชวนชาวไทยทุกหมู่เหล่าร่วมถวายความจงรักภักดีโดยทั่วกัน